

VAI TRÒ CỦA BÁC HỒ VỀ SỰ HÌNH THÀNH VÀ PHÁT TRIỂN NỀN THỂ DỤC THỂ THAO CÁCH MẠNG VIỆT NAM

Trương Quốc Uyên⁽¹⁾

Thông tin bài báo:

Ngày nhận bài: 02/06/2025

Ngày phản biện: 25/07/2025

Ngày đăng: 25/08/2025

Tác giả liên hệ:

Trương Quốc Uyên

Email: quocuyen@gmail.com

Tập 15, số 4 (2025), trang 4-5

DOI: <https://doi.org/10.64024/upes13904>

Bản quyền © 2025. Bài báo này là công bố Truy cập Mở (Open Access) và được phân phối theo các điều khoản của Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0).

Article Information:

Received: 02/06/2025

Review date: 25/07/2025

Published: 25/08/2025

Corresponding Author:

Truong Quoc Uyen

Email: quocuyen@gmail.com

Vol 15, Iss 4 (2025), pp 4-5

DOI: <https://doi.org/10.64024/upes13904>

Copyright © 2025. This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0).

Trước cách mạng Tháng 8 năm 1945, Thể dục Thể thao (TDTT) Việt Nam do thực dân Pháp khởi xướng nhằm mục đích phục vụ chế độ xâm lược. Sau Cách mạng tháng Tám năm 1945 thành công, Bác Hồ đã thực hiện những việc quan trọng tạo tiền đề hình thành và phát triển nền TDTT cách mạng Việt Nam nhằm thực hiện mục tiêu “Dân cường thì quốc thịnh”.

Sau đây là những sự kiện do Bác Hồ thực thi tạo tiền đề hình thành và phát triển nền TDTT cách mạng Việt Nam

Bác Hồ quyết định thành lập ngành TDTT cách mạng Việt Nam.

Sau Cách mạng tháng Tám năm 1945 thành công, Bác Hồ làm Chủ tịch Chính phủ Liên hiệp lâm thời của nước Việt Nam Dân chủ cộng hòa, đã giao nhiệm vụ cho ông Bộ trưởng Bộ Thanh niên Dương Đức Hiền chuẩn bị nhân sự thành lập cơ quan TDTT Trung ương. Đến ngày 30 tháng 1 năm 1946, Người ký Sắc lệnh số 14 thành lập Nha Thể dục Trung ương trong Bộ Thanh niên với nhiệm vụ là: “*Liên lạc mật thiết với Bộ Y tế và Bộ Giáo dục nghiên cứu phương pháp thực hành TDTT trong toàn quốc*”. Đồng thời, Bác Hồ đề cử ông Dương Đức Hiền làm Bộ trưởng Bộ Thanh niên kiêm Giám đốc Nha Thể dục Trung ương.

Sau Tổng tuyển cử ngày 6 tháng 1 năm 1946, tại kỳ họp đầu tiên của Quốc hội khóa I nước

Việt Nam Dân chủ cộng hòa, vào ngày 2 tháng 3 năm 1946, Quốc hội quyết định thành lập Chính phủ Liên hiệp kháng chiến, Bác Hồ được bầu làm Chủ tịch. Đến ngày 27 tháng 3 năm 1946, Người ký Sắc lệnh số 38 thiết lập trong Bộ Quốc gia Giáo dục Nha thanh niên và Thể dục, trong đó có 2 phòng: Một phòng Thanh niên và một phòng Thể dục. Phòng Thể dục tiếp tục thực hiện nhiệm vụ do Nha Thể dục Trung ương trước đây đã đề ra. Ông Dương Đức Hiền, nguyên Bộ trưởng Bộ Thanh niên, được bổ nhiệm làm Tổng Giám đốc Nha Thanh niên và Thể dục.

Sau khi Phòng Thể dục Trung ương được thành lập, các phòng Thể dục của các tỉnh, thành phố, huyện, thị xã lần lượt được hình thành. Từ đó ngành TDTT Việt Nam là một hệ thống bao gồm các cấp từ Trung ương tới huyện, thị xã. Ngành TDTT được hình thành như vậy thực hiện vai trò quản lý sự nghiệp TDTT trong toàn quốc.

Lời khuyên toàn dân tập thể dục của Bác Hồ.

Mùa xuân năm Bính Tuất, dân chúng Việt Nam đón nhận một sự kiện quan trọng rất có ý nghĩa, đó là trên tờ báo Cứu quốc - cơ quan tuyên truyền của Tổng bộ Việt Minh, số 119, ra ngày 27 tháng 3 năm 1946, đăng ở trang nhất bài báo “sức khỏe và thể dục” của Bác Hồ dưới phụ đề “*Hồ Chủ tịch hô hào toàn dân tập thể dục*”. Do đây là bài báo của Lãnh tụ Đảng và Nhà nước với ý nghĩa sâu sắc, cho nên được

⁽¹⁾Nhà nghiên cứu, Trường Đại học TDTT Bắc Ninh

đăng trên các tờ báo Trung ương với tiêu đề “Lời kêu gọi toàn dân tập thể dục của Hồ Chủ tịch”. Lời khuyên này hàm chứa giá trị nhân văn cao đẹp và ý nghĩa sâu xa của TDTT cách mạng. Đây là một sự kiện cơ bản có tác dụng tới sự hình thành và phát triển nền TDTT cách mạng Việt Nam.

Bác Hồ đích thân phát động phong trào “khỏe vì nước”.

Phòng TDTT Trung ương quyết định phát động phong trào “Khỏe vì nước” với khẩu hiệu: “Khỏe để giữ vững non sông, khỏe để xây dựng nước nhà!”. Và sáng tác bài hát “khỏe vì nước kiến thiết quốc gia”. Để phong trào “Khỏe vì nước” sôi nổi có tác dụng lớn, Phòng Thể dục Trung ương đã phối hợp với các ngành như: ngành Thanh niên, ngành Giáo dục, ngành Quân đội đồng thời tiến hành tổ chức “Ngày Thanh niên vận động” ở Thành phố Hà Nội. Phong trào “Khỏe vì nước” được diễn ra trong hai ngày: ngày 25 và ngày 26 tháng 5 năm 1946. Tối ngày 26 tháng 5 năm 1946, tổ chức. Lễ phát động phong trào “Khỏe vì nước” tại sân vận động Khu Đông Dương học xá (khu vực Trường Đại học Bách Khoa Hà Nội hiện nay). Đúng 19 giờ 20 phút Bác Hồ đến dự lễ. Các đoàn học sinh, sinh viên của trường học, các đoàn cán bộ chiến sĩ của lực lượng vũ trang, nhiều thanh niên nam nữ các khu phố của Thành phố Hà Nội với hàng trăm dân chúng đứng trật tự trên sân vận động hô vang nhiều lần khẩu hiệu: “Hồ Chủ tịch muôn năm” Ông Trưởng ban tổ chức Lễ phát động phong trào “Khỏe vì nước” trân trọng giới thiệu Bác Hồ lên lễ đài phát động phong trào “Khỏe vì nước”. Người nhanh chóng tiến lên lễ đài, cầm ngọn đuốc châm vào đài lửa rồi đứng trước máy phát thanh nói: “*Hôm nay là ngày Thanh niên vận động “Khỏe vì nước” Bác mong ngọn lửa thiêng này tỏa sáng ở Thủ đô Hà Nội cổ vũ cho phong trào “Khỏe vì nước” phát triển rộng khắp ở nước ta!*”. Bác Hồ nói vừa dứt lời rồi đi xuống lễ đài, tức thì các đại diện của hàng chục đoàn người lần lượt tiến lên lễ đài cầm đuốc châm vào “ngọn lửa thiêng” rồi xuống sân vận động dẫn các đoàn người đi về những đường phố lớn của Thủ đô Hà Nội hô lớn các khẩu hiệu: “Chủ tịch Hồ Chí Minh muôn năm!”, “Khỏe để giữ vững non sông”, “Khỏe để xây dựng nước nhà” và hát vang bài ca “Khỏe vì nước kiến thiết quốc gia”.

Hai tháng sau khi phát động, phong trào “khỏe vì nước” ở Thủ đô Hà Nội lan tỏa tới nhiều tỉnh, thành phố nước ta. Dân chúng, nhất là thanh niên ở thành thị và nông thôn, miền xuôi và miền núi, ở các cơ quan, xí nghiệp, công trường tham gia phong trào “Khỏe vì nước” ngày càng đông; hầu hết các học sinh, sinh viên và cán bộ, chiến sĩ các lực lượng vũ trang thường xuyên tích cực rèn luyện thân thể, lực lượng VDV của các tỉnh, thành phố tăng cường tập luyện, phát huy ý chí, kỹ năng tham dự những trận thi đấu ở các tỉnh, thành phố và toàn quốc. Đến giữa năm 1946 phong trào “Khỏe vì nước” phát triển toàn diện, sâu rộng, đảm bảo tiêu chí của một nền TDTT cách mạng chưa từng có trong lịch sử Việt Nam.

Cuối năm 1946, cuộc kháng chiến toàn quốc chống thực dân Pháp bùng nổ, nền TDTT Cách mạng nước ta kịp thời chuyển hướng phát triển trong tình hình mới. Chủ trương của Bác Hồ: “*Toàn dân kháng chiến, toàn diện kháng chiến*”. TDTT cách mạng cũng được xác định là một mặt của công cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược thông qua sự tăng cường sức khỏe cho dân chúng và cán bộ, chiến sĩ các lực lượng vũ trang để cuộc kháng chiến của dân tộc ta chống thực dân Pháp thành công.

Nền TDTT Cách mạng Việt Nam phát triển phong phú trong những năm hòa bình, xây dựng chủ nghĩa xã hội ở miền Bắc nước ta. Sau ngày giải phóng miền Nam, 30 tháng 4 năm 1975, đất nước tiến tới thống nhất, tất cả các lĩnh vực của đời sống xã hội, trong đó có lĩnh vực TDTT cũng được thống nhất, phát triển theo tiến trình nền TDTT toàn quốc “Khỏe vì nước”.

Những sự kiện quan trọng trên đây do Bác Hồ thực hiện tạo tiền đề hình thành và phát triển nền TDTT cách mạng Việt Nam cho tới hiện nay. “Toàn dân rèn luyện thân thể theo gương Bác Hồ vĩ đại”, phong trào và thành tích thể thao thành tích cao đang từng bước phấn đấu ngang tầm thế giới như Bác Hồ mong muốn.

Tài liệu tham khảo

1. *Hồ Chí Minh toàn tập (1995), tập 1*, Nxb chính trị quốc gia, Hà Nội.
2. *Báo Cứu quốc, số 402, ngày 11 tháng 11 năm 1946.*
3. *Báo Nhân dân cuối tuần, số 36, ngày 5 tháng 9 năm 1999.*

1. Ban biên tập

Thể dục thể thao trong tiến trình đổi mới đất nước

LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN THỂ DỤC THỂ THAO

4. Trương Quốc Uyên

Vai trò của Bác Hồ về sự hình thành và phát triển nền thể dục thể thao cách mạng Việt Nam

6. Trương Anh Tuấn

Tập trung đổi mới đào tạo nguồn nhân lực thể dục thể thao

BÀI BÁO KHOA HỌC

10. Nguyễn Văn Phúc

Đề xuất mô hình giảm thiểu rủi ro bệnh dịch trong hoạt động thể dục thể thao ở Việt Nam

14. Trần Thủy

Thực trạng hạ tầng kỹ thuật và định hướng phát triển du lịch thể thao tại Quảng Bình

20. Mai Thị Bích Ngọc; Phạm Văn Thắng

Thực trạng hiệu quả truyền thông thương hiệu Trường Đại học Thể dục thể thao Bắc Ninh trên các kênh mạng xã hội

25. Đặng Văn Dũng; Khuất Thị Hương; Phùng Thế Lập

Đánh giá hiệu quả chuẩn bị khai cuộc cho sinh viên chuyên ngành Cờ vua Trường Đại học Thể dục thể thao Bắc Ninh

30. Trương Thị Ngọc Hà

Thực trạng chương trình rèn luyện thể lực trong thể dục sáng và thể thao chiều cho học viên nữ các trường trực thuộc Bộ Quốc phòng, khu vực phía Bắc

36. Nguyễn Xuân Hoàng

Đề xuất biện pháp nâng cao hứng thú học tập môn chuyên ngành cho sinh viên Golf Trường Đại học Thể dục thể thao Bắc Ninh

41. Nguyễn Thị Thu Trang

Nghiên cứu lựa chọn trò chơi vận động nhằm nâng cao thể lực và kết quả học tập cho sinh viên ngành Dược học năm thứ nhất Học viện Y - Dược học cổ truyền Việt Nam

47. Trương Đức Thắng; Nguyễn Thị Việt Nga

Lựa chọn các biện pháp hồi phục sau tập luyện cho VĐV đội tuyển trẻ Quốc gia Việt Nam các môn Cầu mây, Cầu lông, Điền kinh và Bắn súng tại Trung tâm Đào tạo vận động viên, Trường Đại học thể dục thể thao Bắc Ninh

52. Trần Thị Hồng Việt

Thực trạng các yếu tố ảnh hưởng đến sự phát triển thể lực chuyên môn của nam vận động viên Bóng bàn lứa tuổi 14-15

57. Huỳnh Việt Nam; Phạm Tuấn Hùng

Biên độ chuyển động khớp chi dưới của vận động viên Futsal trình độ cao Việt Nam: một nghiên cứu sơ bộ

62. Trần Trọng Thân; Đoàn Hùng Tráng; Thái Chí Linh

Biện pháp huấn luyện tâm lý thi đấu cho vận động viên đội tuyển Cầu lông Trường Đại học Kinh tế - Kỹ thuật Công nghiệp

67. Nguyễn Khánh Duy; Trần Công Lưu; Hà Văn Toán

Xây dựng tiêu chuẩn đánh giá trình độ tập luyện cho nam vận động viên Karate 12-14 tuổi Trường Phổ thông năng khiếu thể thao Đồng Nai

72. Nguyễn Thị Thu Quyết; Phạm Việt Hùng; Nguyễn Tất Dũng

Chất lượng công tác tuyển chọn vận động viên môn Bơi lội tại Đội tuyển trẻ và Đội tuyển Quốc gia Việt Nam

TIN TỨC - SỰ KIỆN VÀ NHÂN VẬT

77. Phạm Tuấn Dũng; Phạm Việt Hà

Bài tập nhóm cơ bụng

80. Thẻ lệ viết và gửi bài.

1. Editorial board

Physical Education and Sports in the process of National Renovation

THEORY AND PRACTICE OF SPORTS

4. **Truong Quoc Uyen**

The role of President Ho Chi Minh in the formation and development of revolutionary sports in Vietnam

6. **Truong Anh Tuan**

Focusing on innovation in human resource training for Physical Education and sports

ARTICLES

10. **Nguyen Van Phuc**

Proposed model for minimizing epidemic risks in physical education and sports activities in Vietnam

14. **Tran Thuy**

The current state of technical infrastructure and development orientation for sports tourism in Quang Binh

20. **Mai Thi Bich Ngoc; Pham Van Thang**

The current effectiveness of brand communication of Bac Ninh Sports University on social media platforms

25. **Dang Van Dung; Khuat Thi Huong; Phung The Lap**

Effectiveness evaluation of the opening moves for chess major students at Bac Ninh Sports University

30. **Truong Thi Ngoc Ha**

The current situation of physical training programs in morning and afternoon exercise for female learners at military schools under the Ministry of National Defense in the Northern region

36. **Nguyen Xuan Huong**

Proposed measures to enhance learning interest in specialized courses for golf students at Bac Ninh Sports University

41. **Nguyen Thi Thu Trang**

A study on selecting movement games to improve physical fitness and academic results in physical education for first-year pharmacy students at the Vietnam University of Traditional Medicine

47. **Truong Duc Thang; Nguyen Thi Viet Nga**

Selecting recovery measures after training for athletes in the Vietnamese National Youth team in sepak takraw, badminton, athletics, and shooting at the Athlete Training Center, Bac Ninh Sports University

52. **Tran Thi Hong Viet**

The current situation of factors affecting the development of specialized physical fitness in male table tennis athletes aged 14–15

57. **Huynh Viet Nam; Pham Tuan Hung**

Motion range of lower limb joints of high-skilled Vietnamese futsal athletes: A preliminary study

62. **Tran Trong Than; Doan Huong Trang; Thai Chi Linh**

Psychological training measures for athletes in badminton team at the University of Economics – Technical Industries

67. **Nguyen Khanh Duy; Tran Cong Luu; Ha Van Toan**

Development an evaluation standards for evaluating training level for male karate athletes aged 12–14 at Dong Nai Gifted High School for Sports

72. **Nguyen Thi Thu Quyet; Pham Viet Hung; Nguyen Tat Dung**

Quality of athlete selection in swimming for the Youth and Vietnam National Sports Team

NEWS - EVENTS AND PEOPLE

77. **Pham Tuan Dung; Pham Viet Ha** Abdominal muscle exercises

80. **Rules of writing and posting.**

Tạp chí KHOA HỌC

ĐÀO TẠO VÀ HUẤN LUYỆN THỂ THAO

JOURNAL OF SCIENTIFIC TRAINING AND SPORTS COACHING

Ministry of Culture, Sports and Tourism - Bac Ninh Sport University

Trường Đại học Thể dục Thể thao Bắc Ninh - Bộ Văn hoá, Thể thao và Du lịch

ISSN 1859-4417

Tập 15

Số 4 - 2025

